

Wijkcentrum Froskenburch,
Wijk Aldlân te Leeuwarden
Salomonszegel 99
8935 SC Leeuwarden.

Contactpersoon: R. Hoek
wijkorganisatiealdlan@hotmail.com

Gilau, Romania, 14-10-2015.

“Big Society” in Aldlân.

Betreft: Evaluatie van de implementatie van het concept “ Big Society” in de periode 2012 t/m 2015 in de wijk Aldlân in de gemeente Leeuwarden.

Omschrijving wijk Aldlân

Aldlân heeft veel groen en vijvers, weinig hoogbouw en er is een recreatiegebied met jachthaven. In Aldlân vindt u ook scholen, kinderopvang, een wijkgebouw, een bibliotheek en een winkelcentrum.

Aldlân ligt aan de zuidrand van Leeuwarden, tussen het Van Harinxmakanaal en de Aldlânsdyk. De wijk is lang en smal van vorm, ruim van opzet en heeft weinig hoogbouw. Verder heeft de wijk brede asphaltstraten, veel groen, vijvers en een wandelpad langs de oever van het kanaal. Aldlân is in de jaren zeventig van de vorige eeuw gebouwd naar een ontwerp van architect Bonnema en tuinarchitect Mien Ruijs

Inwoners	M	V	0-14	15-24	25-44	45-64	65 e.o
		jr. %	jr %	jr %	jr %	jr %	
Aldlân-Oost	1735	1925	18	13	25	28	16
Aldlân-West	1620	1885	13	8	17	27	35

Opvallend is dat er in Oost Aldlân een omslag gaande is.

Vijfenzestig plussers dalen fors en gezinnen met jonge kinderen zijn in opkomst.

In West Aldlân is er een lichte daling in de leeftijdsklasse van 15-24 jaar, dit volgt meer de landelijke vergrijzing.

Bron: CBS en Hein Ringersma (SBO)

Inleiding:

Toen de plannen van een proefperiode van 3 jaar werd voorgesteld om de “ Big Society” gedachte vorm te geven, heeft de Stichting Wijkorganisatie Aldlân zich aangemeld als pilotproject. Nu 3 jaar later volgen hier in het kort de bevindingen. Een uitgebreider verslag is terug te zien in het filmpje van dhr. Chiel Aaij en het vervolg hierop van dhr. Ronnie Tielenburg, welke binnenkort uit komt.

Er waren initieel 4 onderwerpen waar de wijkorganisatie zich op wilde richten, namelijk:

1. Ouderen opbouwwerk.
2. Jongeren opbouwwerk
3. Verduurzamen van het wijkgebouw en duurzaamheid in de wijk promoten.
4. Een studie doen naar de haalbaarheid van een uitbreiding van het wijkgebouw in samenwerking met de Willem Alexanderschool en Tjallingahiem (nu Reik geheten).

Ad. 1. Ouderen opbouwwerk.

Gezien de vergrijzing in de wijk Aldlân was dit onderwerp een zeer voor de hand liggende. Sinds jaar en dag was er altijd al een werkgroep ouderen actief binnen de wijkorganisatie en de meest logische stap was dan ook om met deze groep dit onderwerp op te pakken. Helaas was de praktijk geheel anders. Deze werkgroep had zich, zonder ook maar enige kennisgeving aan het bestuur van de wijkorganisatie, verzelfstandigd en was een eigen leven gaan leiden. Desalniettemin zijn er diverse gesprekken met het bestuur van deze werkgroep geweest, maar de halsstarrige houding van de werkgroep leidde uiteindelijk tot niets. Hierin is in ieder geval een manco van de Big Society naar voren gekomen, namelijk de bereidwilligheid van alle partijen in een wijk om deze gedachte te doen slagen.

Nu veel later is de handschoen voor het opbouwwerk wel opgepakt door andere partijen zoals Pallet en Noorderbreedte. Langzaam, maar zeker, begint het ouderenopbouwwerk meer vorm te krijgen en dit, gezien de huidige resultaten, zal beslist ook een succes gaan worden, maar veel minder snel dan gedacht en gehoopt. Meer tijd is dan ook nodig.

Ad. 2. Jongeren opbouwwerk.

Zo langzaam het ouderenopbouwwerk ging, zo snel werd het jongerenopbouwwerk opgepakt. Hier kunnen we dan ook van een echt succes spreken. Er was in het verleden al ruimte gegeven aan Welzijn Centraal (nu; Wellzo geheten) voor 1 middag in de week voor jeugdloop. Ook gezien de snel toenemende hoeveelheid jeugdigen in de wijk Aldlân was er grote behoefte aan een eigen jeugdhonk en een uitbreiding van het aantal dagen en uren om de jeugd te faciliteren. Vanaf het begin is het uitgangspunt van de Wijkorganisatie geweest om dit in nauwe samenwerking te doen met Wellzo. Dat is achteraf een zeer goede keuze geweest. Mede door de ruimere financiële armslag van uit het Big Society project konden we meer doen aan bovenstaande uitgangspunten.

De eerste investering was het maken van een jeugdhonk. De jongeren hebben zelf de boel geschilderd, hebben meubels gekocht, twee t.v.'s geregeld enzovoort. Ook heeft Wellzo daar hun steentje in bijgedragen.

Waarom we vinden, dat de samenwerking met een professionele organisatie als Wellzo zo belangrijk is:

- a. Expertise aanwezig.
- b. Continuïteit gewaarborgd.
- c. Afbreuk risico is minimaal. Kinderen zijn een kwetsbare groep en begeleiders moeten hiervoor goed gescreend worden. Bij Wellzo is dit het geval.
- d. Begeleiders komen meestal niet uit de wijk. Vrijwilligers wel. Escalaties blijven daarom dan in de opbouw tijden en niet daar buiten.
- e. Wellzo kent ook de jeugd van buiten de wijken. Gezien de mobiliteit van jongeren is dat een groot voordeel. Een ander voordeel is dat er bijvoorbeeld wedstrijdjes e.d. tussen de diverse wijken kunnen worden georganiseerd.
- f. Als laatste voordeel, vanuit de Big Society gedachte, wil ik noemen dat de communicatie met Wellzo zo ontzettend is verbeterd. De wijkorganisatie werd namelijk veel serieuzer genomen. Deze was natuurlijk ineens de betalende partij.

Naast de samenwerking met Wellzo kwamen er ook initiatieven uit de wijk zelf om activiteiten voor de jeugd te organiseren. Al deze activiteiten kunt u terug vinden op onze website (www.defrosk.blogspot.nl). De ruimere financiële armslag van het Big Society project heeft hiervoor een extra stimulans gegeven.

Ad. 3. Verduurzamen van het wijkgebouw en duurzaamheid in de wijk promoten.

Nog een succes verhaal, maar wel met een scherp kantje. In de proefperiode kwam er uit de wijk een werkgroep genaamd “Duurzaam Aldlân”. Zij hebben als uitgangspunt het promoten en voorlichten van de wijkbewoners over energiebesparende maatregelen, zonnestroom en andere zaken die met verduurzamen te maken hebben. Elk half jaar is er een terugkerende voorlichtingsavond in het wijkgebouw en deze avonden worden altijd druk bezocht. Zelfs zijn er nog opnames gemaakt door de TV zender RTL en was dit op onze nationale TV te bewonderen. Ondertussen hebben al veel wijkbewoners hun huis verduurzaamd en wordt de groenste wijk in Leeuwarden nog groener.

Het scherpe kantje is de verduurzaming van het wijkgebouw zelf. De bedoeling was om het wijkgebouw van voldoende zonnepanelen te voorzien om de stroombehoefte te neutraliseren. Door een soort collectieve aanbesteding, door de gemeente geïnitieerd, zou dit worden gerealiseerd. Helaas is door plotselinge onverwachte contractwijzigingen de zaak stopgezet. Een vervolg gaat er zeer zeker komen. Op dit moment wordt gekeken naar alternatieve oplossingen.

Wel is het wijkgebouw in het kader van de Big Society voor het grootste gedeelte voorzien van LED verlichting en dit heeft in ieder geval tot een lagere stroomrekening geleid.

Ad.4. Een studie doen naar de haalbaarheid van een uitbreiding van het wijkgebouw in samenwerking met de Willem Alexanderschool en Tjallingahiem (nu Reik geheten).

Hieronder volgt een eerder geschreven stuk van de coördinator van de werkgroep “Uitbreiding Wijkcentrum”. Dit relaas spreekt voor zich.

Waarom is er een uitbreiding noodzakelijk achter het wijkcentrum Froskenburch?

Het huidige wijkcentrum Froskenburch heeft een totale capaciteit van 170 bezoekers (verdeeld over 5 “zalen”) en dat met een gemiddeld aantal bezoekers van 694 per week in 2013, waarvan de groep jongeren sterk groeiende is. De grootste zaal kan slechts 70 bezoekers kan bevatten. Hierdoor zijn grotere activiteiten niet mogelijk en zelfs moet men zich afvragen of een activiteit als Sinterklaas, Pasen en Sint Maarten nog wel op verantwoorde wijze kan worden gehouden.

Breedte zoeken

De Froskenburch heeft dus duidelijk meer ruimte nodig.

Uit besprekingen met Tjallingahiem, Prins Willem Alexanderschool, Noorderbreedte en Welzijn Centraal blijkt dat ook deze problemen hebben met hun capaciteit,

Een samenwerkingsverband met de

- **Prins Willem Alexanderschool**, Keizerskroon 86 a/b
- **De Rode Zonnehoed**, Zevenblad 14.
- **Tjallingahiem**, Salomonszegel 103.
- **Noorderbreedte**, Holwortel 37

is dan ook datgene wat Froskenburch voor ogen heeft.

Ook zijn er gesprekken gevoerd met Erasmus, een modern woonzorgcentrum in Aldlân-West over samenwerking.

Locatie uitbreiding:

Grasveld direct achter wijkcentrum Froskenburch, Geografisch gezien is dit grasveld centraal t.o. genoemde instellingen. Tjallinghami en de Prins Willem Alexanderschool grenzen zelfs aan hetzelfde grasveld.

Overlast uitbreidingen?

Aan genoemde locatie zijn geen directe wooneenheden gelegen. Hierdoor zal er geen geluidsoverlast zijn.

Toevoegingen zijn ruim van opzet en gaan niet kris/kras door de wijk.

Er is vlak voor Froskenburch ruime parkeergelegenheid. Het is daardoor niet nodig om elders in de wijk te gaan parkeren.

Enkele voorbeelden van knelpunten (activiteiten)Tjallinghami (nu Reik geheten)

- Deze willen graag dat de jeugd in de 1^e en 2^e lijn kunnen integreren met de jeugd van de basisscholen en uit de wijk door middel van sport en spel.
- Voor Psychomotorische therapie (PMT) 'lichaamsgerichte therapie' hebben therapeuten niet de volledige mogelijkheden.
- Cultuur. Drama.

Scholen

- Tussen- en naschoolse opvang zijn absoluut een punt van zorg.

Froskenburch

- Huidig bezoekersaantal is al groter dan de capaciteit.
- Mogelijkheden van uitbreiding activiteiten op het gebied van educatie, duurzaamheid zijn wenselijk maar op dit moment niet mogelijk.
- Jeugdsoos. Welzijn Centraal houdt in MFC Markant in Zuiderburen de jeugdsoos van Froskenburch. Hemelsbreed is de afstand niet ver van Froskenburch, echter er zit nog wel het Van Harinxmakanaal tussen. Dit vergroot de afstand dermate dat bij navraag aan Welzijn Centraal er geen enkele jongere uit Aldlân blijkt te komen. Hierdoor komt geld bestemd voor Froskenburch niet bij hun terecht.

Kerkgebouw de Oase in de wijk Aldlân te Leeuwarden

- De algemene kerkenraad heeft besloten de Oase in ieder geval nog tot en met 2014 te gebruiken.

In de Oase worden veel activiteiten gehouden voor ouderen, o.a.:

Volksdansen, Yoga, Gymnastiek, Klaverjassen en er is een special middag voor ouderen, Zonder uitbreiding bij Froskenburch is het aannemelijk dat ook deze activiteiten komen te Vervallen. Vele kerken zijn in Leeuwarden al daadwerkelijk gesloten.

Uitbreidingswensen:Zaal 500 personen (voorbeeld):

Een multifunctionele zaal met een capaciteit variërend van 330 tot (bij ingeschoven tribune) 500 personen. Afmetingen zaal: 19 x 22 meter. Afmetingen toneel: 10-16 x 8.50 meter. Capaciteit 330 plaatsen. Inschuifbare tribune, waardoor de capaciteit wordt verhoogd naar 500 personen, en/of:

Zaal 300 personen (voorbeeld):

Afmetingen zaal: 16 x 10 meter. Afmetingen toneel: 10 x 6 meter. Capaciteit: 147 plaatsen. Inschuifbare tribune, waardoor de capaciteit wordt verhoogd naar 300 personen.

In deze zalen kunnen dan (klein-/grootschalige) activiteiten plaatsvinden, zoals:

- Vergaderingen lokale ondernemers
- Sinterklaas vieringen
- Mini concerten voor kinderen en volwassenen
- Schoolfeesten
- Kerstmarkt
- Rommelmarkt, kledingbeurs
- Toneel uitvoeringen, etc.

- Gymzaal, afmeting 22 x 14 meter.
Voor Sport, Spel en PMT therapie (zaal moet wel 'hufterproof' zijn).
PMT groep is een kwetsbare groep `die uitsluitend door specialisten moeten worden behandeld.
Deze groep kan dus niet vallen onder BV Sport.

- Kookstudio
Koken voor bezoekers en een op te zetten buurtcatering.
In het kader van 'Big Society'.

- Muziekstudio
Drumles, pianoles, muziekles, audio-lab, elektrisch gitaar spelen, djembé, etc.
Samenwerking met Kunstkade te Leeuwarden

- Educatie
Ruimte voor educatieve lessen, bijvoorbeeld in het kader 'Leeuwarden eetbare stad' en duurzaamheid.

- Ouderen Oase
Mogelijkheid voor ouderen om hun activiteiten voort te zetten.

- Ontmoetingsruimte

Ontwerp

Aangezien er geen hoge gebouwen rondom de locatie staan zal het uitbreidingsgebouw vermoedelijk maximaal 2 verdiepingen tellen. Verder is het uiteraard aan de 'architect/ontwerper'. Uitbreiding met het idee dat architect Bonnema meekijkt? Uiteraard moet het verder voldoen aan de bouwvoorschriften van de gemeente Leeuwarden en misschien moet het bestemmingsplan voor het terreintje worden aangepast.

Duurzaamheid gebouw

Froskenburch heeft zich bij de gemeente Leeuwarden aangemeld voor duurzaamheid (zonnepanelen plaatsen op het dak). Dit zal ook moeten worden meegenomen bij de uitbreiding van Froskenburch.

Alternatieven.

Iedere instelling op zich uitbreiden om hun taken naar behoren te kunnen uitvoeren is geen optie. Er is simpelweg geen ruimte en tevens zullen de kosten alleen maar hoger worden.

Haalbaarheidsmogelijkheid.

Hierbij willen wij de gemeente Leeuwarden dan ook vragen om mee te werken tot een verdere verkenning van de mogelijkheden van aanpassing en uitbreiding van Wijkcentrum Froskenburch, in de Leeuwarder wijk Aldlân, op de huidige locatie.

Op basis van de uitkomsten van deze verkenning/studie kunnen dan de kaders van een aangepast wijkcentrum worden gedefinieerd.

Om vervolgens met de beoogde gebruikers deze kaders uit te werken in een concreet programma van eisen als basis voor het voorlopig ontwerp.

Algemeen

Reguliere activiteiten Froskenburch:

Brei en naai club, Spinclub, Jeugdopbouwwerk, Haakclub, Dagelijkse opvang van hangjongeren, Salsa Dance, Buiencursus, Taallesen, Tienerinloop Jongerensoos, Ouderenwerk, Schilderen en tekenen (jong en oud), Computercursussen, Bewegen voor ouderen, Yoga, Sessies voor jongeren dmv dramatherapie, Kinderdisco, Bingo, Kinderbingo, Bridge, Jokeren, Klaverjassen, Darten, Biljarten, Wijkkrant in samenwerking met Wijkpanel Aldlân en Netwerk Ondernemers Aldlân (NOA), Buurtservicepunt, etc., etc. Bedrijfsbureau voor ondernemers in de wijk (profit en non-profit). En vooral een plaats waar mensen elkaar ontmoeten!

Froskenburch als wijkcentrum waar meerdere instellingen terecht kunnen, maar wel met behoud van eigen identiteit en beheer.

Bron: Hein Ringersma (SBO)

Nu volgt hier de laatste stand van zaken betreffende dit ontwerp (wederom van mijn hand):

Dit plan paste heel goed in de gedachte van de “ Big Society”. Namelijk een initiatief door meerdere partijen gedragen in de wijk met meerdere mogelijkheden tot financiering. Maar om tot een daadwerkelijke studie te komen is niet eenvoudig. Al heel snel is er behoefte aan professionele ondersteuning om tot een praatplan te komen. Hierbij is dan de inzet van specialisten nodig, zoals een planbureau, architect, projectbegeleider etc. Dit overstijgt de mogelijkheden van de betrokken vrijwilligers en ook financieel lopen de kosten snel op. Mijn inziens kan dit dan in ons geval alleen gerealiseerd worden met behulp van de specialisten van de Gemeente Leeuwarden.

Eindconclusie:

Het Big Society project heeft beslist tot succesvolle ontwikkelingen geleid in onze wijk. Misschien waren deze ontwikkelingen er ook wel gekomen zonder Big Society, maar beslist niet in het tempo zoals dat nu gegaan is. Ook heeft het geleid tot een betere dialoog tussen de verschillende partijen die in onze wijk actief zijn.

Ik noem bijvoorbeeld Wellzo, Pallet, Noorderbreedte, maar ook met de diverse ambtenaren en raadsleden van de Gemeente Leeuwarden en ook met de andere (deelnemende) wijkorganisaties.

De gedachte van de Big Society is goed. Wel is Nederland, voor ons dus Leeuwarden, wel anders dan bijvoorbeeld Seattle (USA), waar een van de voortrekkers vandaan komt (Jim Deers).

Met vriendelijke groeten,

Robert D. Hoek,
Voorzitter bestuur Wijkorganisatie Aldlân